

CZU 616.74/.75-009.7

STUDIUL UNOR FACTORI CE FAVORIZEAZĂ DEZVOLTAREA FIBROMIALGIEI ȘI A SINDROMULUI MIOFASCIAL

Daniela CEPOI-BULGAC,

Departamentul *Reumatologie și Nefrologie,*
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie
Nicolae Testemițanu

Introducere

Afecțiunile miofasciale au o răspândire largă în populația generală, atât printre femei, cât și printre bărbați, fiind una dintre cele mai frecvente cauze de pierdere temporară a capacității de muncă. Totuși, multe aspecte de diagnostic și terapeutice ale acestei grupe de afecțiuni nu sunt studiate suficient.

Material și metode

Au fost examinați 53 de pacienți cu dureri musculare difuze și prelungite (mai mult de 6 luni), printre care 46 (86.79%) femei și 7 (13.21%) bărbați, cu vârsta de 23-64 de ani, vârsta medie fiind de 47 ani; durata maladiei – 1-13 ani. La 26 pacienți – 20 (76.92%) femei și 6 (23.08%) bărbați – a fost stabilit diagnosticul de sindrom miofascial (SMF), iar la 27 pacienți – 26 (96.3%) femei și 1 (3.7%) bărbat – diagnosticul de fibromialgie (FM), conform criteriilor Colegiului American de Reumatologie.

Rezultate

Conform raportărilor pacienților, s-a observat implicarea următorilor factori favorizanți: stresul psihoemoțional (FM – 100.00% și SMF – 57.69%), infecțiile virale (FM – 29.63% și SMF – 15.38%), traumatismele acute și cele cronice (FM – 62.96% și SMF – 88.46%), expunerea prelungită la temperaturi scăzute (FM – 59.26% și SMF – 42.31%).

S-a constatat prezența următoarelor stări patologice concomitente: leziuni degenerative ale coloanei vertebrale (FM – 66.67% și SMF – 84.62%), astenie (FM – 100.00% și SMF – 38.46%), depresie (FM – 70.37% și SMF – 19.23%), migrene (FM – 40.74% și SMF – 3.85%).

Concluzii

În grupul de studiu, FM a afectat preponderent femeile (96.3%) și a fost provocată (conform raportărilor pacienților) de stres psihoemoțional, expunere prelungită la rece, traumatism acut, în special cu implicarea segmentului cervical al coloanei vertebrale; stresul psihoemoțional și expunerea la rece fiind și principalii factori agravanți.

SMF s-a dezvoltat mai frecvent la pacienții supuși suprasolicității fizice și s-a suprapus leziunilor degenerative ale coloanei vertebrale, care nu au lipsit nici în grupul cu FM. Atât depresia, migrenele, cât și astenia s-au asociat semnificativ mai frecvent FM decât SMF.

CZU 614.88:373.5(478)

EVALUAREA CAPACITĂȚII DE RĂSPUNS ÎN CAZ DE URGENȚE MEDICALE ÎN GIMNAZIILE ȘI LICEELE DIN REPUBLICA MOLDOVA

Viorica EFROS, Ala NEMERENCO,

Școala de Management în Sănătate Publică
a USMF Nicolae Testemițanu

Introducere

În fiecare an, în SUA, circa 3.7 milioane de copii suferă un traumatism grav în timp ce se află la școală, aceasta rezultând într-o valoare estimată de aproximativ 3.2 miliarde de dolari SUA cheltuieli medicale [1]. Tot în SUA, principala cauză de deces în rândul tinerilor de vârstă școlară sunt traumatismele, dintre care 10-25% de leziuni apar în timpul petrecut în cadrul școlii [2]. Studii despre situația la acest capitol în Republica Moldova nu există, astfel, a fost considerată oportună realizarea unei astfel de cercetări.

Scopul cercetării a fost evaluarea capacității de răspuns, în caz de urgențe medicale, a instituțiilor de învățământ gimnazial și liceal, pentru dezvoltarea unui plan de intervenții în caz de riscuri.

Material și metode

A fost realizat un studiu descriptiv selectiv, în care unitatea de cercetare au constituit-o 850 de profesori și 170 de cadre medicale ce activează în gimnaziile și liceele din Republica Moldova. Metoda de acumulare a datelor a fost aplicarea unui chestionar compus din 19 întrebări, pentru fiecare categorie de respondenți separat.

Rezultate obținute

Din numărul total de profesori chestionați, 65% au relatat că s-au confruntat cu urgențe medicale pediatrie în timpul orelor de muncă, din care cele mai frecvent raportate au fost: traumatismele – 45%, dispneea – 17%, convulsiile – 15% și alte urgențe medicale – 23%.

Circa o treime din respondenți au afirmat lipsa unui *Plan-răspuns de management al urgențelor medicale* în instituția în care activează, 41% au mărturisit că nu cunosc nimic despre existența acestuia și doar 27% din respondenți au confirmat existența unui asemenea plan. În circa jumătate de cazuri a fost confirmată existența unei persoane responsabile pentru urgențele medicale în instituția de învățământ, în 19% cazuri nu se cunoaște despre așa ceva, iar în 24% cazuri a fost relatată lipsa nominalizării ei în instituție.

Doar 57% din cadrele profesoral-didactice chestionate au confirmat că au beneficiat de instruire în acordarea primului ajutor medical.

Chestionarea asistentelor medicale a constatat că 95% din ele s-au întâlnit cu urgențe medicale pediatrie în activitatea zilnică. 90% au confirmat existența în instituție a unei truse de prim ajutor, dar bronhodilatator inhalator se regăsește doar în 28% din seturi, guler cervical – în 18%; de atelă pentru imobilizarea fracturilor dispun doar 22,0% din instituțiile de învățământ chestionate.

Concluzii

Deși urgențele medicale în timpul orelor de studii se întâlnesc destul de frecvent, cadrele profesoral-didactic din gimnaziile și liceele din Republica Moldova prezintă un deficit de instruire în acordarea primului ajutor medical, ce se explică prin insuficiența instruirii formale.

Un alt impediment serios depistat în acordarea primului ajutor medical este lipsa unui Plan-răspuns de management al urgențelor medicale, dar și a echipamentelor de urgență.

Bibliografie

1. Miller T.R., Spicer R.S. *How safe are our schools?* In: Am. J. Public Health, 1998, nr. 88, p. 413-418.
2. Sapien R.E., Allen A. *Emergency preparation in schools: a snapshot of a rural state.* In: *Pediatr. Emerg. Care*, 2001, nr. 17(5), p. 329-333.

CZU 616.12-084

CUNOȘTINȚE, ATITUDINI ȘI PRACTICI ALE ACTORILOR COMUNITARI ÎN CONTROLUL BOLILOR CARDIOVASCULARE

Ludmila MARANDICI, Larisa SPINEI,
USMF Nicolae Testemițanu,
Școala de Management în Sănătate Publică

Introducere

Bolile cardiovasculare (CV) constituie una dintre amenințările principale pentru sănătatea publică și dezvoltarea economică. Opt din zece decese în Republica Moldova sunt cauzate de aceste maladii. Politica Națională de Sănătate a RM (2007-2021) pune accent pe rolul administrației publice locale (APL) în asigurarea îngrijirii sănătății în comunitate prin diverse activități, printre care se regăsesc evenimentele sportive și de promovare a sănătății.

Scopul cercetării a fost evaluarea cunoștințelor, atitudinii și practicilor actorilor comunitari în controlul bolilor CV, pentru elaborarea recomandărilor de îmbunătățire a intervențiilor comunitare.

Material și metode

Studiul descriptiv și selectiv s-a realizat pe teritoriul Moldovei și s-a bazat pe chestionarea a 301 reprezentanți ai APL. Rezultatele cercetării au fost prelucrate în programul *MedCalc*.

Rezultate

În studiu au fost incluși 192 bărbați și 109 femei cu vârsta medie de 43,9±1,64 ani. Peste 60,0% (ÎI: 59,94–60,06) din respondenți consideră că simptomele principale în bolile CV sunt durerea sau disconfortul toracic și valorile crescute ale TA, iar 80,0% (ÎI: b79,74–80,26) au notat că stresul și fumatul sunt cei mai importanți factori în apariția acestora. De menționat că 8 din 10 consideră că apariția CV poate fi prevenită.

S-a constatat că 25,0% (ÎI: 24,95–25,05) se consideră responsabili de controlul bolilor CV la nivel comunitar, iar 38,0% (ÎI: 37,92–38,08) cred că APL are în atribuțiile sale organizarea activităților de prevenire a bolilor CV. Este înaltă ponderea respondenților (63,0%, ÎI: 62,95–63,05) ce consideră că au nevoie de instruire, pentru a se putea implica mai activ în controlul bolilor CV la nivel de comunitate.

Concluzii

Cunoștințele și practicile în controlul bolilor CV printre reprezentanții APL sunt modeste, fapt ce conduce la o implicare scăzută a acestora în realizarea activităților de prevenire a bolilor CV la nivel comunitar.

Elaborarea și implementarea unui curriculum de instruire inițială și continuă pentru reprezentanții APL va contribui la îmbunătățirea prevenției maladiilor CV.

CZU 616.13/.16-002:616.153+616.36-002

VASCULITA CRIOGLOBULINEMICĂ: ASPECTE ETIOLOGICE

Ala PASCARI-NEGRESCU, Liliana GROPPA,
Larisa ROTARU, Daniela CEPOI-BULGAC,
IP USMF Nicolae Testemițanu,
Disciplina de reumatologie și nefrologie

Introducere

Fenomenul crioglobulinemiei și vasculita crioglobulinemică (VC) sunt atribuite cel mai frecvent prezenței infecției HCV. Totuși, la un număr semnificativ de pacienți cu VC nu este depistat acest virus, etiologia maladiei rămânând ambiguă, puțin elucidată.

Scopul studiului a fost concretizarea ponderii VC secundare infecției HCV și a celei idiopatice, precum și elucidarea incidenței unor alți eventuali factori etiologici ai acestei maladii.

Material și metode

Au fost luați în studiu 64 de pacienți cu VC (20 bărbați și 44 femei) cu limitele de vârstă 18–62 de ani, care au fost urmăriți clinic pe parcursul a 2–8 ani. Investigații: examenul clinic general, examenul general hematologic și cel biochimic; examenul imunologic – markerii infecțiilor virale HCV, HBV, HDV, CMV, ADN HBV, ARN HCV (PCR), factorul reumatoid,